

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 29. júla 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Autorské práva a s nimi súvisiace práva – Smernica 2001/29/ES – Informačná spoločnosť – Zosúladenie niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv – Článok 5 ods. 3 – Výnimky a obmedzenia – Rozsah – Článok 5 ods. 3 písm. c) a d) – Spravodajstvo o aktuálnych udalostiach – Citácie – Používanie hypertextových odkazov – Sprístupnenie verejnosti v súlade so zákonom – Charta základných práv Európskej únie – Článok 11 – Sloboda prejavu a právo na informácie“

Vo veci C-516/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) z 27. júla 2017 a doručený Súdnemu dvoru 25. augusta 2017, ktorý súvisí s konaním:

Spiegel Online GmbH

proti

Volkerovi Beckovi,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, predsedovia komôr A. Arabadžiev, M. Vilaras, T. von Danwitz, C. Toader, F. Biltgen a C. Lycourgos, sudcovia E. Juhász, M. Ilešič (spravodajca), L. Bay Larsen a S. Rodin,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. Aleksejev, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. júla 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Spiegel Online GmbH, v zastúpení: T. Feldmann, C. Rohnke a T. Winter, Rechtsanwälte,
- V. Beck, v zastúpení: G. Toussaint, Rechtsanwalt,
- francúzska vláda, v zastúpení: E. de Moustier a D. Segoin, splnomocnení zástupcovia,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo a T. Rendas, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

– vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: Z. Lavery a D. Robertson, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci N. Saunders, barrister,

– Európska komisia, v zastúpení: H. Krämer, T. Scharf a J. Samnadda, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. januára 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Spiegel Online, ktorá prevádzkuje rovnomenný webový informačný portál, a pánom Volkerom Beckom, ktorý bol poslancom Bundestag (Spolkový parlament, Nemecko) v čase, keď vnútroštátny súd rozhodol obrátiť sa na Súdny dvor, vo veci uverejnenia rukopisu pána Becka na webovej stránke Spiegel online a článku, ktorý uverejnila v zborníku.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 1, 3, 6, 7, 9, 31 a 32 smernice 2001/29 znejú:

„(1) Zmluva [ES] obsahuje vytvorenie vnútorného trhu a ustanovenie systému, ktorý zabezpečí, aby na vnútornom trhu nedochádzalo k deformácii konkurencie. Harmonizácia právnych predpisov členských štátov o autorských právach a s nimi súvisiacich právach prispieva k dosiahnutiu týchto cieľov.

...

(3) Navrhnutá harmonizácia pomôže uplatňovať štyri slobody vnútorného trhu a zhoduje sa so základnými princípmi zákonnosti, a najmä s vlastníctvom, vrátane duševného vlastníctva a so slobodou vyjadrovania a s verejným záujmom.

...

(6) Bez harmonizácie na úrovni spoločenstva by legislatívne aktivity na vnútroštátnej úrovni, ktoré sa už začali uskutočňovať v mnohých členských štátoch, aby zodpovedali technologickej úrovni, mohli vyústiť do značných rozdielov v ochrane a tým aj v obmedzeniach voľného pohybu služieb a produktov zahŕňajúcich duševné vlastníctvo alebo na ňom založených, čo by viedlo k opätovnej rozdrobenosti vnútorného trhu a k legislatívnej nezlučiteľnosti. Dopad podobných legislatívnych rozdielov a nejasností sa stane výraznejším v súvislosti s ďalším rozvojom informačnej spoločnosti, ktorá už značne zvýšila cezhraničné využívanie duševného vlastníctva. ...

(7) Právny rámec spoločenstva na ochranu autorských práv a s nimi súvisiacich práv sa preto musí upraviť a doplniť, pokiaľ to je potrebné pre plynulé fungovanie vnútorného trhu. ... Rozdiely, ktoré neovplyvňujú nepriaznivo fungovanie vnútorného trhu, nie je potrebné odstraňovať, ani sa im vyhýbať.

...

(9) Akákoľvek harmonizácia autorských práv a s nimi súvisiacich práv musí byť založená na vysokej úrovni ochrany, pretože tieto práva sú podstatou pre duševnú tvorbu. Ich ochrana pomáha zaistiť udržiavanie a rozvoj tvorivosti v záujme autorov, interpretov, producentov, spotrebiteľov, kultúry, priemyslu a verejnosti ako celku. Duševné vlastníctvo sa preto považuje za integrálnu súčasť vlastníctva.

...

(31) Je potrebné zabezpečiť primeranú rovnováhu práv a záujmov medzi rôznymi kategóriami nositeľov práv, ako aj medzi rôznymi kategóriami nositeľov práv a používateľmi predmetov ochrany. Existujúce výnimky a obmedzenia práv ustanovené členskými štátmi sa musia prehodnotiť vo vzťahu k novému elektronickému prostrediu. ... Z dôvodu zabezpečenia správneho fungovania vnútorného trhu, je potrebné harmonickejšie definovať tieto výnimky a obmedzenia. Stupeň ich harmonizácie musí vychádzať z ich dopadu na plynulé fungovanie vnútorného trhu[.]

(32) Táto smernica poskytuje kompletne vymenovanie výnimiek a obmedzení práva rozmnožovania a práva verejného prenosu. ... Členské štáty musia dospieť ku koherentnej aplikácii týchto výnimiek a obmedzení ...“

4 Podľa článku 1 ods. 1 smernice 2001/29 „sa táto smernica týka právnej ochrany autorských práv a s nimi súvisiacich práv v rámci vnútorného trhu s osobitným dôrazom na informačnú spoločnosť“.

5 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Právo rozmnožovania“, znie:

„Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, v celku alebo v časti:

a) pre autorov k ich dielam,

...“

6 Článok 3 uvedenej smernice, nazvaný „Právo verejného prenosu diel a právo sprístupňovania predmetov ochrany verejnosti“, v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.“

7 Článok 5 tej istej smernice s názvom „Výnimky a obmedzenia“ v odseku 3 písm. c) a d) a v odseku 5 stanovuje:

„3. Členské štáty môžu zabezpečiť výnimky alebo obmedzenia práv poskytnutých podľa článkov 2 a 3 v nasledujúcich prípadoch:

...

- c) rozmnoženie v tlači, verejný prenos alebo sprístupňovanie zverejnených článkov o bežných hospodárskych, politických alebo náboženských témach alebo vysielaných diel alebo iných predmetov ochrany toho istého charakteru, v prípadoch, keď takéto použitie nie je výslovne vyhradené a pokiaľ je označený zdroj vrátane mena autora alebo použitie diel alebo iných predmetov ochrany v súvislosti so spravodajstvom o bežných udalostiach v rozsahu oprávnenom informatívnym účelom a pokiaľ je označený zdroj vrátane mena autora, ak sa neukáže, že to nie je možné;
- d) citácie na účely kritiky alebo zhrnutia za podmienky, že sa vzťahujú na dielo alebo iný predmet ochrany, ktoré už boli v súlade so zákonom sprístupnené verejnosti, že je označený zdroj vrátane mena autora, pokiaľ sa neukáže, že to nie je možné a že ich použitie je v súlade so prípustnou praxou a v takom rozsahu, aký sa vyžaduje na tento osobitný účel;

...

5. Výnimky a obmedzenia ustanovené v odsekoch 1, 2, 3 a 4 sa budú uplatňovať iba v niektorých osobitných prípadoch, pri ktorých nedochádza ku konfliktu s bežným využívaním diela alebo predmetu ochrany a ktoré neodôvodnene nepoškodzujú oprávnené záujmy nositeľa práv.“

Nemecké právo

- 8 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz (zákon o autorskom práve a s ním súvisiacich právach) z 9. septembra 1965 (BGBl. 1965 I, s. 1273, ďalej len „UrhG“), v § 50 s názvom „Správa o aktuálnych udalostiach“ stanovuje:

„Pokiaľ ide o spravodajstvo o bežných udalostiach vysielané rozhlasom alebo televíziou alebo podobnými technickými prostriedkami, v novinách, periodikách a iných publikáciách alebo na akomkoľvek inom médiu, ktoré sa týkajú najmä aktuálnych udalostí, ako aj vo filme, je v rozsahu odôvodnenom sledovaným cieľom dovolené rozmnožovanie, distribúcia a verejný prenos diel, ktoré možno pri takejto udalosti vidieť alebo počuť.“

- 9 § 51 UrhG, nazvaný „Citácie“, znie:

„Rozmnožovanie, distribúcia a verejný prenos už uverejneného diela na účely citácie sú dovolené, pokiaľ je rozsah používania odôvodnený osobitným cieľom, ktorý sa má dosiahnuť. Konkrétne je prípustné:

- (1) zahrnúť jednotlivé diela po ich uverejnení do samostatnej vedeckej práce s cieľom vysvetliť jej obsah;
- (2) citovať úryvky z diela po jeho uverejnení v samostatnom literárnom diele;
- (3) citovať v samostatnom hudobnom diele čiastkové úryvky z už uverejneného hudobného diela.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 10 Pán Beck bol v čase, keď vnútroštátny súd rozhodol obrátiť sa na Súdny dvor, poslancom Bundestag (Spolkový parlament, Nemecko) od roku 1994. Je autorom rukopisu o trestnej politike týkajúcej sa sexuálnych trestných činov spáchaných na maloletých. Tento rukopis bol uverejnený pod pseudonymom ako článok v zborníku uverejnenom v roku 1988. Vydavateľ pri tomto uverejnení pozmenil názov rukopisu a jednu z jeho viet skrátil. Autor sa listom z 5. mája 1988 sťažoval u vydavateľa a neúspešne ho žiadal, aby túto skutočnosť pri vydávaní tohto zborníka výslovne uviedol.

Pán Beck, ktorý bol v nasledujúcich rokoch kritizovaný za výroky uvedené v tomto článku, opakovane odpovedal, že vydavateľ uvedeného zborníka zmenil zmysel jeho rukopisu. Pán Beck sa najneskôr od roku 1993 od obsahu toho článku dištancoval.

- 11 V roku 2013 bol rukopis pána Becka objavený pri vyhľadávaní v archívoch a bol mu predložený 17. septembra 2013, keď bol kandidátom v parlamentných voľbách v Nemecku. Nasledujúci deň pán Beck sprístupnil tento rukopis rôznym redakciám novín s cieľom poukázať na to, že ho vydavateľ zmenil na účely uverejnenia dotknutého článku. Neudelil však súhlas s uverejnením tohto rukopisu a článku týmito redakciami. Sám ich naopak zverejnil na svojej webovej stránke, pričom na každej strane uviedol odkaz, ktorý znel: „Dištancujem sa od tohto článku. Volker Beck“. Na stranách článku uverejneného v zborníku sa okrem toho nachádzal nápis: „Tento text bol [uverejnený] bez súhlasu a vydavateľ voľným redigovaním pozmenil nadpis a časti textu“.
- 12 Spiegel Online na internete prevádzkuje informačný portál *Spiegel Online*. Dňa 20. septembra 2013 vydal článok, v ktorom sa uvádza, že na rozdiel od tvrdenia pána Becka vydavateľ nezmenil ústredné posolstvo predmetného rukopisu a že preto pán Beck verejnosť už niekoľko rokov zavádzal. Okrem tohto článku boli pôvodné znenie rukopisu a článok uverejnený v predmetnom zborníku dostupné na stiahnutie cez hypertextové odkazy.
- 13 Pán Beck na Landgericht (Krajinský súd, Nemecko) napadol sprístupnenie úplného znenia týchto rukopisov a článku na webovej stránke Spiegel Online, pretože podľa jeho názoru došlo k porušeniu autorského práva. Tento súd návrhom pána Becka vyhovel. Po zamietnutí jej odvolania podala Spiegel Online opravný prostriedok „Revision“ na vnútroštátny súd, ktorý predložil tento návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 14 Tento súd sa domnieva, že výklad článku 5 ods. 3 písm. c) a d) smernice 2001/29 so zreteľom na základné práva, konkrétne na slobodu informácií a slobodu tlače, nie je zrejмый. Kladie si najmä otázku, či toto ustanovenie priznáva mieru voľnej úvahy pri jeho preberaní do vnútroštátneho práva. V tejto súvislosti uvádza, že podľa judikatúry Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd, Nemecko) ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré preberajú smernicu Európskej únie, sa v zásade nemajú posudzovať podľa základných práv, ktoré zaručuje Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Základný zákon pre Spolkovú republiku Nemecko) z 23. mája 1949 (BGBl 1949 I, s. 1), ale iba na základe základných práv zaručených právom Únie, pokiaľ táto smernica nepriznáva členským štátom mieru voľnej úvahy úvahu pri jej preberaní.
- 15 Za týchto podmienok Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
  - „1. Pripúšťajú ustanovenia práva Únie týkajúce sa výnimiek alebo obmedzení [autorských práv] podľa článku 5 ods. 3 smernice 2001/29 diskrečnú právomoc pri ich preberaní do vnútroštátneho práva?
  2. Akým spôsobom treba pri stanovení pôsobnosti výnimiek alebo obmedzení výlučného práva autorov na rozmnožovanie [článok 2 písm. a) smernice 2001/29] a na verejný prenos ich diel vrátane sprístupňovania verejnosti (článok 3 ods. 1 smernice 2001/29), ktoré sú stanovené v článku 5 ods. 3 smernice 2001/29, vziať do úvahy základné práva podľa Charty základných práv Európskej únie?
  3. Môžu základné práva na informácie (článok 11 ods. 1 druhá veta Charty základných práv Európskej únie) alebo na slobodu tlače (článok 11 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie) odôvodniť výnimky alebo obmedzenia výlučného práva autorov na rozmnožovanie [článok 2 písm. a) smernice 2001/29] a na verejný prenos ich diel vrátane sprístupňovania verejnosti (článok 3 ods. 1 smernice 2001/29) nad rámec výnimiek a obmedzení, ktoré sú stanovené v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29?

4. Nemožno sprístupňovanie diel chránených autorským právom verejnosti na internetovom portáli tlačovej organizácie už preto považovať za spravodajstvo o bežných udalostiach podľa článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu smernice 2001/29, na ktoré nie je potrebné povolenie, že tlačová organizácia mala možnosť a dalo sa od nej očakávať, že predtým, ako autorove diela sprístupní verejnosti, získa jeho súhlas?
5. Chýba uverejnenie na účely citácie podľa článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29, keď citované diela alebo ich časti nie sú, napríklad prostredníctvom zarážok alebo poznámok pod čiarou, neoddeliteľne začlenené do nového textu, ale sú na internete pomocou odkazov sprístupnené verejnosti ako súbory [*Portable Document Format* (PDF)], ktoré možno vyhľadať samostatne popri novom texte?
6. Treba pri otázke, kedy bolo dielo v zmysle článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 už sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom, vychádzať z toho, či toto dielo bolo vo svojej konkrétnej podobe už predtým uverejnené so súhlasom autora?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 16 Na úvod treba uviesť, ako vyplýva z bodu 14 tohto rozsudku, že prvá otázka patrí do rámca uplatnenia pravidiel týkajúcich sa spravodajstva o aktuálnych udalostiach a citáciách na účely urovnania sporu vo veci samej, stanovených v § 50 a § 51 UrhG, ktoré preberajú článok 5 ods. 3 písm. c) a d) smernice 2001/29.
- 17 Vnútroštátny súd sa v tomto kontexte pýta, či toto ustanovenie práva Únie priznáva členským štátom pri jeho preberaní mieru voľnej úvahy vzhľadom na to, že podľa judikatúry Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd) sa musia ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa táto smernica Únie preberá, posudzovať v zásade nie podľa základných práva, ktoré zaručuje Základný zákon Spolkovej republiky Nemecko, ale výlučne na základe základných práv zaručených právom Únie, pokiaľ táto smernica pri jej prebratí nepriznala členským štátom mieru voľnej úvahy.
- 18 Vnútroštátny súd sa prvou otázkou teda v podstate pýta, či sa ustanovenia článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu a článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 majú vykladať v tom zmysle, že sú opatreniami úplnej harmonizácie.
- 19 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa zásady prednosti práva Únie, ktorá predstavuje základný znak právneho poriadku Únie, dovolávanie sa ustanovení vnútroštátneho práva, hoci aj ústavnej povahy, členským štátom nemôže ovplyvniť účinok práva Únie na území tohto štátu (rozsudok z 26. februára 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, bod 59).
- 20 V tomto kontexte treba uviesť, že pokiaľ sa prebratie smernice členskými štátmi v každom prípade vzťahuje na situáciu uvedenú v článku 51 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), v ktorej členské štáty vykonávajú právo Únie, úroveň ochrany základných práv stanovená Chartou treba pri takom prebratí dosiahnuť nezávisle od miery voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty pri tomto prebratí.
- 21 Pokiaľ sa však v situácii, keď postup členských štátov nie je úplne upravený právom Únie, toto právo uplatňuje v zmysle článku 51 ods. 1 Charty prostredníctvom vnútroštátneho ustanovenia alebo opatrenia, vnútroštátne orgány a súdy môžu uplatniť vnútroštátne štandardy ochrany základných práv,

- ak toto uplatnenie neohrozí úroveň ochrany stanovenú Chartou, ako ju vykladá Súdny dvor, ani prednosť, jednotnosť a účinnosť práva Únie (rozsudky z 26. februára 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, bod 60, a z 26. februára 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, bod 29).
- 22 Vnútroštátne súdy a orgány teda postupujú v súlade s právom Únie, pokiaľ toto uplatnenie podmieňujú okolnosťou, na ktorú poukázal vnútroštátny súd, že ustanovenia smernice „ponechávajú pri ich preberaní do vnútroštátneho práva mieru voľnej úvahy“, ak sa táto okolnosť vníma tak, že súvisí s mierou harmonizácie, ktorú zavádzajú uvedené ustanovenia, pretože také uplatnenie prichádza do úvahy iba za predpokladu, že týmito ustanoveniami sa nevykonáva úplná harmonizácia.
- 23 V prejednávanej veci treba uviesť, že cieľom smernice 2001/29 je harmonizovať len niektoré aspekty autorského práva a s ním súvisiacich práv, pričom sa na viaceré z týchto ustanovení vzťahuje okrem iného zámer normotvorcu Únie priznať pri jej výkone členským štátom mieru voľnej úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. marca 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 57).
- 24 Ako vyplýva z odôvodnenia 32 smernice 2001/29, článok 5 tejto smernice stanovuje v odsekoch 2 a 3 zoznam výnimiek a obmedzení výlučných práv na rozmnožovanie a verejný prenos.
- 25 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že rozsah voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty pri preberaní konkrétnej výnimky alebo konkrétneho obmedzenia do vnútroštátneho práva v zmysle článku 5 ods. 2 alebo 3 smernice 2001/29, treba posudzovať pre každý jednotlivý prípad, a to najmä na základe znenia tohto ustanovenia [pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. októbra 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 36; z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, bod 16, ako aj z 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International a i., C-110/15, EU:C:2016:717, bod 27; stanovisko 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k uverejneným dielam) zo 14. februára 2017, EU:C:2017:114, bod 116], keďže stupeň harmonizácie výnimiek a obmedzení predpokladaných v právnych predpisoch Únie v skutočnosti vychádza z ich vplyvu na riadne fungovanie vnútorného trhu, ako sa uvádza v odôvodnení 31 smernice 2001/29.
- 26 Podľa článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu a článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 sa výnimky alebo obmedzenia, ktoré sú v ňom uvedené, vzťahujú na „použitie diel alebo iných predmetov ochrany v súvislosti so spravodajstvom o bežných udalostiach v rozsahu oprávnenom informatívnym účelom a pokiaľ je označený zdroj vrátane mena autora, ak sa neukáže, že to nie je možné“ a „citácie na účely napríklad kritiky alebo zhrnutia za podmienky, že sa vzťahujú na dielo alebo iný predmet ochrany, ktoré už boli v súlade so zákonom sprístupnené verejnosti, že je označený zdroj vrátane mena autora, pokiaľ sa neukáže, že to nie je možné a že ich použitie je v súlade so prípustnou praxou a v takom rozsahu, aký sa vyžaduje na tento osobitný účel“.
- 27 Ako teda vyplýva z jeho obsahu, týmto ustanovením sa úplne neharmonizuje rozsah výnimiek a obmedzení, ktoré obsahuje.
- 28 Na jednej strane zo skutočnosti, že v článku 5 ods. 3 písm. c) druhom prípade smernice 2001/29 sa používajú výrazy „v rozsahu oprávnenom informatívnym účelom“ a „v súlade so prípustnou praxou a v takom rozsahu, aký sa vyžaduje na tento osobitný účel“, totiž vyplýva, že členské štáty majú pri preberaní tohto ustanovenia a pri uplatňovaní ustanovení vnútroštátneho práva značnú mieru voľnej úvahy, ktorá im umožňuje zväziť príslušné záujmy. Na druhej strane článok 5 ods. 3 písm. d) tejto smernice stanovuje iba demonštratívny výpočet prípadov, v ktorých možno citovať, čo potvrdzuje použitie slovného spojenia „na účely kritiky alebo zhrnutia“.
- 29 Túto mieru voľnej úvahy preukazujú aj legislatívne práce pred prijatím smernice 2001/29. Z dôvodovej správy k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti z 10. decembra 1997 [KOM(97) 628 v konečnom znení], ktorá sa týka obmedzení, ktoré sú v súčasnosti v podstate stanovené v článku 5 ods. 3 písm. c) a d) smernice 2001/29, teda vyplýva, že vzhľadom na ich obmedzený hospodársky

- význam nebolo potrebné tieto obmedzenia v tomto návrhu podrobne riešiť, takže sa stanovujú len minimálne podmienky ich uplatňovania, a že podrobné vymedzenie podmienok uplatňovania týchto výnimiek alebo obmedzení vykonávajú členské štáty, pričom budú rešpektovať obmedzenia ustanovené v tomto ustanovení.
- 30 Bez ohľadu na vyššie uvedené úvahy je miera voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty pri uplatňovaní článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu a článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29, obmedzená vo viacerých ohľadoch.
- 31 Po prvé Súdny dvor opakovane rozhodol, že miera voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty pri výkone uvedených výnimiek a obmedzení stanovených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29, sa musí vykonávať v medziach stanovených právom Únie, čo znamená, že členské štáty nemôžu za každých okolností slobodne a neharmonizovane stanoviť všetky parametre týchto výnimiek a obmedzení [pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. februára 2003, SENA, C-245/00, EU:C:2003:68, bod 34; z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 104, a z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, bod 16; stanovisko 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k uverejneným dielam) zo 14. februára 2017, EU:C:2017:114, bod 122].
- 32 Súdny dvor teda zdôraznil, že možnosť členských štátov zaviesť výnimku alebo obmedzenie z harmonizovaných pravidiel uvedených v článkoch 2 a 3 smernice 2001/29 je výrazne ohraničená požiadavkami práva Únie [pozri v tomto zmysle stanovisko 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k uverejneným dielam) zo 14. februára 2017, EU:C:2017:114, bod 126].
- 33 Členské štáty najmä môžu vo svojich právnych predpisoch stanoviť výnimku alebo obmedzenie podľa článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29, iba pokiaľ splnia všetky podmienky upravené v tomto ustanovení [pozri v tomto zmysle stanovisko 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k uverejneným dielam) zo 14. februára 2017, EU:C:2017:114, bod 123 a citovanú judikatúru].
- 34 V tejto súvislosti sa od členských štátov takisto vyžaduje, aby dodržiavali všeobecné zásady práva Únie vrátane zásady proporcionality, z čoho vyplýva, že prijaté opatrenia musia byť vhodné na dosiahnutie požadovaného cieľa a nesmú ísť nad rámec toho, čo je potrebné na jeho dosiahnutie (rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, body 105 a 106).
- 35 Súdny dvor po druhé pripomenul, že mieru voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty pri vykonávaní výnimiek a obmedzení stanovených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29, nemožno použiť spôsobom, ktorý by narušil ciele uvedenej smernice, ako to vyplýva z odôvodnení 1 a 9 tejto smernice, ktorými je zavedenie vysokej úrovne ochrany autorov a riadneho fungovania vnútorného trhu [pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 107, a z 10. apríla 2014, ACI Adam a i., C-435/12, EU:C:2014:254, bod 34; stanovisko 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k uverejneným dielam) zo 14. februára 2017, EU:C:2017:114, bod 124 a citovanú judikatúru].
- 36 V súvislosti s týmto vykonávaním členským štátom prislúcha, aby zabezpečili účinnosť výnimiek a obmedzení, ktoré boli takto stanovené, a aby rešpektovali ich účel (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i., C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 163, ako aj z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, bod 23), a aby zabezpečili primeranú rovnováhu práv a záujmov medzi rôznymi kategóriami nositeľov práv, ako aj medzi rôznymi kategóriami nositeľov práv a používateľmi predmetov ochrany, ako vyplýva z odôvodnenia 31 uvedenej smernice.
- 37 Po tretie miera voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty pri vykonávaní výnimiek a obmedzení uvedených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29, je obmedzená aj článkom 5 ods. 5 uvedenej smernice, ktorý také výnimky a obmedzenia podriaďuje trojakej podmienke, a to, aby sa tieto výnimky a obmedzenia uplatňovali iba v osobitných prípadoch, aby neporušovali bežné využívanie diela a aby neodôvodnene

nepoškodzovali legitímne záujmy nositeľa autorského práva [stanovisko 3/15 (Marrákešská zmluva o prístupe k uverejneným dielam) zo 14. februára 2017, EU:C:2017:114, bod 125 a citovaná judikatúra].

- 38 A napokon po štvrté, ako bolo pripomenuté v bode 20 tohto rozsudku, pokiaľ členské štáty uplatňujú právo Únie, vzťahujú sa na ne zásady zakotvené v Charte. Členským štátom teda prislúcha, aby pri preberaní výnimiek a obmedzení uvedených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29 dbali na to, aby vychádzali z ich výkladu, ktorý umožňuje zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami chránenými právnym poriadkom Únie (rozsudky z 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, bod 46, a z 18. októbra 2018, Bastei Lübbe, C-149/17, EU:C:2018:841, bod 45, ako aj citovaná judikatúra; pozri tiež analogicky rozsudok z 26. septembra 2013, IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, body 48 a 49, ako aj citovanú judikatúru).
- 39 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať, že písmeno c) druhý prípad a písmeno d) odseku 3 článku 5 tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že nie sú opatreniami úplnej harmonizácie rozsahu výnimiek a obmedzení, ktoré sú v nich obsiahnuté.

O tretej otázke

- 40 Vnútroštátny súd sa svojou treťou otázkou, ktorú treba preskúmať ako druhú, v podstate pýta, či sloboda informácií a sloboda tlače, zakotvené v článku 11 Charty, môžu nad rámec výnimiek a obmedzení stanovených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29 odôvodniť výnimku z výlučného práva autora na rozmnožovanie, na ktoré sa vzťahuje článok 2 písm. a), a z výlučného práva autora na verejný prenos, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 1 uvedenej smernice.
- 41 Na úvod treba uviesť, že ako vyplýva z dôvodovej správy k návrhu KOM(97) 628 v konečnom znení, ako aj z odôvodnenia 32 smernice 2001/29, zoznam výnimiek a obmedzení, ktorý obsahuje článok 5 tejto smernice, je taxatívny, čo Súdny dvor viackrát zdôraznil (rozsudky zo 16. novembra 2016, Soulier a Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, bod 34, a zo 7. augusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, bod 16).
- 42 Ako vyplýva z odôvodnení 3 a 31 smernice 2001/29, cieľom harmonizácie prostredníctvom tejto smernice je zabezpečiť, a to najmä v elektronickom prostredí, primeranú rovnováhu medzi záujmami nositeľov autorských práv a s nimi súvisiacich práv na ochranu ich duševného vlastníctva zaručenú článkom 17 ods. 2 Charty na jednej strane a ochranou záujmov a základných práv používateľov predmetov ochrany, najmä ich slobody prejavu a práva na informácie zaručených článkom 11 Charty, ako aj ochranou všeobecného záujmu na druhej strane (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. augusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, bod 41).
- 43 Mechanizmy umožňujúce dosiahnutie primeranej rovnováhy medzi týmito rôznymi právami a záujmami sú zakotvené v samotnej smernici 2001/29 tým, že na jednej strane stanovuje vo svojich článkoch 2 až 4 výlučné práva nositeľov práv a na druhej strane v článku 5 výnimky a obmedzenia týkajúce sa práv, ktoré môžu alebo dokonca musia členské štáty prebrať, pričom však tieto mechanizmy musia byť konkretizované prostredníctvom vnútroštátnych opatrení na prebratie tejto smernice a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré ju vykonávajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. januára 2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, bod 66 a citovanú judikatúru).
- 44 Súdny dvor opakovane rozhodol, že základné práva odteraz zakotvené v Charte, ktorej dodržiavanie zabezpečuje Súdny dvor, sú inšpirované spoločnými ústavnými tradíciami členských štátov, ako aj vysvetleniami a ustanoveniami medzinárodných zmlúv týkajúcich sa ochrany ľudských práv, na tvorbe ktorých členské štáty spolupracovali, alebo ku ktorým pristúpili (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. júna 2006, Parlament/Komisia, C-540/03, EU:C:2006:429, bod 35 a citovanú judikatúru).

- 45 V súvislosti s výnimkami a obmedzeniami stanovenými v článku 5 ods. 3 písm. c) druhom prípade a článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29, na ktoré sa pýta vnútroštátny súd, treba zdôrazniť, že sa osobitne vzťahujú na uprednostnenie výkonu slobody prejavu používateľov chránených predmetov a slobody tlače, ktorá má osobitný význam, pokiaľ je chránená základnými právami, pred záujmom autora na tom, aby mohol brániť používaniu svojho diela, pričom sa tomuto autorovi zaistí, aby v zásade mal právo na uvedenie svojho mena (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 135).
- 46 K primeranej rovnováhe pripomenutej v bodoch 36 a 42 tohto rozsudku prispieva aj článok 5 ods. 5 tejto smernice, ktorý, ako bolo zdôraznené v bode 37 tohto rozsudku, vyžaduje, aby sa výnimky a obmedzenia stanovené v odsekoch 1 až 4 článku 5 uvedenej smernice mohli uplatniť iba v osobitných prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s bežným spôsobom užívania diela alebo iného predmetu ochrany a ktoré neodôvodnene nepoškodzujú oprávnené záujmy nositeľa práva.
- 47 Pokiaľ by v tejto súvislosti každý členský štát smel napriek výslovnej vôli normotvorcu Únie pripomenutej v bode 41 tohto rozsudku zaviesť výnimky z výlučných práv autora uvedených v článkoch 2 až 4 smernice 2001/29 nad rámec výnimiek a obmedzení stanovených taxatívne v článku 5 tejto smernice, bola by ohrozená účinnosť harmonizácie autorských práv a s nimi súvisiacich práv vykonávaných v uvedenej smernici, ako aj cieľ právnej istoty, ktorý táto smernica sleduje (rozsudok z 13. februára 2014, Svensson a i., C-466/12, EU:C:2014:76, body 34 a 35). Z odôvodnenia 31 tejto smernice totiž výslovne vyplýva, že existujúce rozdiely vo výnimkách a obmedzeniach určitých obmedzujúcich aktov mali priame nepriaznivé účinky na fungovanie vnútorného trhu v oblasti autorských práv a s nimi súvisiacich práv a že zoznam výnimiek a obmedzení obsiahnutý v článku 5 smernice 2001/29 má zabezpečiť riadne fungovanie tohto trhu.
- 48 Ako okrem toho vyplýva z odôvodnenia 32 tej istej smernice, členské štáty sú povinné uplatňovať tieto výnimky a obmedzenia jednotne. Požiadavku koherencie pri uplatňovaní týchto výnimiek a obmedzení by však nebolo možné splniť, pokiaľ by členské štáty mohli také výnimky a obmedzenia ľubovoľne upravovať nad rámec tých, ktoré sú výslovne stanovené v smernici 2001/29 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. novembra 2015, Hewlett-Packard Belgium, C-572/13, EU:C:2015:750, body 38 a 39), Súdny dvor už zdôraznil, že žiadne ustanovenie smernice 2001/29 nepredpokladá možnosť členských štátov rozšíriť rozsah uvedených výnimiek alebo obmedzení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. apríla 2014, ACI Adam a i., C-435/12, EU:C:2014:254, bod 27).
- 49 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať, že sloboda informácií a sloboda tlače, ktoré sú zakotvené v článku 11 Charty, nemôžu nad rámec výnimiek a obmedzení stanovených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29 odôvodniť výnimku z výlučného práva autora na rozmnožovanie, na ktoré sa vzťahuje článok 2 písm. a), a z výlučného práva autora na verejný prenos, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 1 tejto smernice.

O druhej otázke

- 50 Vnútroštátny súd sa svojou druhou otázkou v podstate pýta, či sa vnútroštátny súd v rámci svojho vyvažovania medzi výlučnými právami autora uvedeného v článku 2 písm. a) a článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 na jednej strane a právami používateľov chránených predmetov, na ktoré sa vzťahuje výnimka uvedená v článku 5 ods. 3 písm. c) druhom prípade a článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 na strane druhej, môže odchyliť od reštriktívneho výkladu týchto posledných uvedených ustanovení v prospech výkladu týchto ustanovení, v ktorom sa v plnej miere zohľadňuje potreba rešpektovať slobodu prejavu a právo na informácie zaručené v článku 11 Charty.

- 51 Ako bolo pripomenuté v bode 38 tohto rozsudku, prislúcha členským štátom, aby pri preberaní výnimiek a obmedzení uvedených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29 dbali na to, aby vychádzali z ich výkladu, ktorý umožňuje zabezpečiť primeranú rovnovahu medzi rôznymi základnými právami chránenými právnym poriadkom Únie.
- 52 Ako Súdny dvor opakovane rozhodol, je ďalej potrebné, aby orgány a sudy členských štátov pri vykonávaní opatrení na prebratie tejto smernice nielen vykladali svoje vnútroštátne právo v súlade s uvedenou smernicou, ale tiež dbali na to, aby nevychádzali z výkladu tejto smernice, ktorý by kolidoval s uvedenými základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. januára 2008, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, bod 70; z 27. marca 2014, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, bod 46, a zo 16. júla 2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, bod 34).
- 53 Ako uviedol vnútroštátny súd, výnimku zo všeobecného pravidla treba v zásade vykladať reštriktívne.
- 54 Hoci je článok 5 smernice 2001/29 nazvaný „Výnimky a obmedzenia“, treba uviesť, že tieto výnimky alebo obmedzenia zahŕňajú práva užívateľov diel alebo iných predmetov ochrany (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2014, *Eugen Ulmer*, C-117/13, EU:C:2014:2196, bod 43). Ako bolo okrem toho pripomenuté v bode 36 tohto rozsudku, cieľom tohto článku je zabezpečiť primeranú rovnovahu medzi na jednej strane právami a záujmami nositeľov práv, ktoré sú predmetom širokého výkladu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. novembra 2016, *Soulier a Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, body 30 a 31, ako aj citovanú judikatúru), a na druhej strane právami a záujmami užívateľov diel alebo iných predmetov ochrany.
- 55 Z toho vyplýva, že výklad výnimiek a obmedzení ustanovených v článku 5 smernice 2001/29 musí umožňovať, ako bolo pripomenuté v bode 36 tohto rozsudku, aby bol zachovaný potrebný účinok a dodržiaval sa ich účel, pričom taká požiadavka má osobitný význam, pokiaľ je cieľom týchto výnimiek a obmedzení, ako v prípade tých stanovených v článku 5 ods. 3 písm. c) a d) smernice 2001/29, zabezpečiť dodržiavanie základných práv.
- 56 V tomto kontexte treba na jednej strane dodať, že ochrana práva duševného vlastníctva je zakotvená v článku 17 ods. 2 Charty. Z tohto ustanovenia ani z judikatúry Súdneho dvora však nijako nevyplýva, že toto právo by bolo nedotknuteľné, a teda že by podliehalo absolútnej ochrane (rozsudky z 24. novembra 2011, *Scarlet Extended*, C-70/10, EU:C:2011:771, bod 43; zo 16. februára 2012, *SABAM*, C-360/10, EU:C:2012:85, bod 41, a z 27. marca 2014, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12, EU:C:2014:192, bod 61).
- 57 Na druhej strane bolo v bode 45 tohto rozsudku pripomenuté, že cieľom článku 5 ods. 3 písm. c) a d) smernice 2001/29 je uprednostniť výkon práva na slobodu prejavu užívateľov predmetov ochrany a na slobodu tlače, ktoré sú zaručené článkom 11 Charty. V tejto súvislosti treba uviesť, že v rozsahu, v akom Charta obsahuje práva zodpovedajúce právam zaručeným Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaným v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“), je cieľom článku 52 ods. 3 Charty zabezpečiť potrebnú súdržnosť medzi právami obsiahnutými v Charte a zodpovedajúcimi právami zaručenými EDLP bez toho, aby tým bola narušená autonómia práva Únie a Súdneho dvora Európskej únie [pozri analogicky rozsudky z 15. februára 2016, *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 47, a z 26. septembra 2018, *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Odkladný účinok odvolania)*, C-180/17, EU:C:2018:775, bod 31, ako aj citovanú judikatúru]. Článok 11 Charty obsahuje práva zodpovedajúce právam zaručeným v článku 10 ods. 1 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. februára 2019, *Buivids*, C-345/17, EU:C:2019:122, bod 65 a citovanú judikatúru).

- 58 Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že na účely vytvorenia rovnováhy medzi autorským právom a právom na slobodu prejavu treba zohľadniť okolnosť, že kľúčový význam má druh dotknutého „prejavu“ alebo informácie, a to najmä v rámci politickej debaty alebo debaty týkajúcej sa všeobecného záujmu (pozri v tomto zmysle rozsudok ESLP, 10. januára 2013, Ashby Donald a i. v. Francúzsko, CE:ECHR:2013:0110JUD003676908, bod 39).
- 59 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že vnútroštátny súd musí v rámci vytvárania rovnováhy, ktorú vykonáva s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu, medzi výlučnými právami autora uvedenými v článku 2 písm. a) a v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 na jednej strane a právami užívateľov predmetov ochrany, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia o výnimke obsiahnuté v článku 5 ods. 3 písm. c) druhom prípade a článku 5 ods. 3 písm. d) tejto smernice, na druhej strane vychádzať z výkladu týchto ustanovení, ktorý rešpektuje ich znenie a zachováva ich potrebný účinok a súčasne je v úplnom súlade so základnými právami zaručenými Chartou.

O štvrtej otázke

- 60 Vnútroštátny súd sa svojou štvrtou otázkou v podstate pýta, či sa článok 5 ods. 3 písm. c) druhý prípad smernice 2001/29 má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnemu pravidlu obmedzujúcemu uplatňovanie výnimky alebo obmedzenia stanoveného v tomto ustanovení na prípady, keď prakticky nie je možné vopred požiadať o povolenie používať chránené dielo na účely správy o aktuálnych udalostiach.
- 61 Ako bolo pripomenuté v bode 26 tohto rozsudku, článok 5 ods. 3 písm. c) druhý prípad stanovuje, že členské štáty môžu stanoviť výnimky alebo obmedzenia práv podľa článkov 2 a 3 tejto smernice v prípade užívania diel alebo iných predmetov ochrany na účely spravodajstva o aktuálnych udalostiach, a to v rozsahu odôvodnenom sledovaným informatívnym účelom a pokiaľ sa uvedie zdroj vrátane mena autora, ak je to možné.
- 62 Podľa ustálenej judikatúry z požiadaviek jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré tak ako článok 5 ods. 3 smernice 2001/29 výslovne neodkazuje na právo členských štátov na účely vymedzenia zmyslu a významu tohto ustanovenia, sa obvykle má vykladať samostatným a jednotným spôsobom v celej Únii (rozsudok z 21. októbra 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 32 a citovaná judikatúra).
- 63 Na úvod treba uviesť, že znenie článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu smernice 2001/29 neobsahuje požiadavku, aby bol pred rozmnožovaním alebo verejným prenosom chráneného diela udelený súhlas nositeľa práv.
- 64 Za predpokladu, že je totiž uvedený zdroj a toto dielo je použité v rozsahu odôvodnenom informatívnym účelom, výnimka alebo obmedzenie, ktoré sú v tomto ustanovení stanovené, vyžadujú iba to, aby toto dielo bolo použité „na účely spravodajstva o aktuálnych udalostiach“.
- 65 Vzhľadom na to, že tieto výrazy nie sú v smernici 2001/29 vymedzené, treba ich vykladať v súlade s ich obvyklým významom v bežnom jazyku, pričom sa zohľadní kontext, v ktorom sa používajú, a ciele sledované právnou úpravou, ktorej sú súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, bod 19, ako aj citovanú judikatúru).
- 66 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu smernice 2001/29, treba na úvod uviesť, že „spravodajstvo“ uvedené v tomto ustanovení treba chápať ako činnosť spočívajúcu v poskytovaní informácií o konkrétnej aktuálnej udalosti. Hoci spravodajstvom týkajúcim sa takej udalosti nie je čisté oznámenie, výraz „spravodajstvo“ v bežnom zmysle nevyžaduje, aby užívateľ takú udalosť podrobne rozobral.

- 67 Spravodajstvo sa ďalej musí týkať „aktuálnej udalosti“. Ako v tejto súvislosti uviedol vnútroštátny súd, treba sa domnievať, že aktuálnou udalosťou je udalosť charakterizovaná tým, že v okamihu, keď je predmetom spravodajstva, má verejnosť záujem byť o nej informovaná.
- 68 Článok 5 ods. 3 písm. c) druhý prípad smernice 2001/29 napokon vyžaduje, aby sa, pokiaľ je to možné, uviedol zdroj, vrátane mena autora chráneného diela, a aby sa toto dielo používalo iba „v rozsahu odôvodnenom informatívnym účelom“, a teda v súlade so zásadou proporcionality. Z toho vyplýva, že použitie chráneného diela nesmie prekročiť rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa spočívajúceho v poskytovaní informácií.
- 69 V prejednávanej veci prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby overil, či bolo na dosiahnutie sledovaného cieľa spočívajúceho v poskytovaní informácií potrebné zverejniť pôvodnú verziu rukopisu a článku uverejneného v predmetnom zborníku v plnom rozsahu a bez zmienky o tom, že sa pán Beck od obsahu týchto dokumentov dištancuje.
- 70 Po druhé, pokiaľ ide o kontext článku 5 ods. 3 písm. c) smernice 2001/29, je potrebné zdôrazniť, že toto ustanovenie je súčasťou šírenia informácií médiami s cieľom uspokojiť záujem verejnosti o informácie o aktuálnych udalostiach, čo vyplýva najmä z výrazov použitých v tomto ustanovení, z ktorých prvý prípad uvedený v tomto ustanovení konkrétne odkazuje na rozmnožovanie tlačou a uverejňovanie článkov týkajúcich sa aktuálnych tém, a na druhej strane z toho, že normotvorca Únie stanovil medze používania diela alebo predmetu ochrany, a to tak, že sa dielo musí použiť iba „v rozsahu oprávnenom informatívnym účelom“.
- 71 Ak dôjde k aktuálnej udalosti, je vo všeobecnosti, a to najmä v rámci informačnej spoločnosti, potrebné, aby o nej mohla byť verejnosť urýchlene informovaná, takže túto situáciu možno len ťažko zlúčiť s požiadavkou predchádzajúceho súhlasu autora, ktorá by mohla značne sťažiť a dokonca znemožniť včasné poskytnutie relevantných informácií verejnosti.
- 72 Po tretie, pokiaľ ide o zachovanie potrebného účinku výnimky alebo obmedzenia podľa článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu smernice 2001/29, treba pripomenúť, že cieľom tejto smernice je prispieť k uplatňovaniu slobody informácií, tlače a médií, ktorú zaručuje článok 11 Charty, pričom Súdny dvor už pripomenul, že úloha tlače informovať verejnosť bez obmedzení, ktoré nie sú nevyhnutne nutné, je odôvodnená poslaním v demokratickej spoločnosti a právnom štáte (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 113).
- 73 Požadovať od užívateľa chráneného diela, aby v situácii, keď je to prakticky možné, žiadal nositeľa práv o súhlas, by bolo v rozpore s pravidlom, že výnimka alebo obmedzenie podľa článku 5 ods. 3 písm. c) druhého prípadu smernice 2001/29 musí za predpokladu, že sú splnené podmienky ich uplatnenia, umožňovať používanie chráneného diela bez akéhokoľvek súhlasu nositeľa práv.
- 74 Článok 5 ods. 3 písm. c) druhý prípad smernice 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnemu pravidlu obmedzujúcemu uplatňovanie výnimky alebo obmedzenia stanoveného v tomto ustanovení na prípady, keď prakticky nie je možné vopred požiadať o povolenie používať chránené dielo na účely spravodajstva o aktuálnych udalostiach.

O piatej otázke

- 75 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 vykladať v tom zmysle, že pojem „citácie“ uvedený v tomto ustanovení sa má chápať tak, že zahŕňa aj hypertextový odkaz na samostatne prístupný súbor.

- 76 Podľa článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 majú členské štáty možnosť stanoviť výnimky a obmedzenia z výlučného práva na rozmnožovanie a verejný prenos uvedené v článkoch 2 a 3 tejto smernice, pokiaľ ide o citácie napríklad na účely kritiky alebo zhrnutia, pod podmienkou, že sa vzťahujú na dielo alebo iný predmet ochrany, ktoré už boli v súlade so zákonom sprístupnené verejnosti, že je označený zdroj vrátane mena autora, pokiaľ sa to neukáže nemožné, a že sa použijú v súlade s prípustnou praxou a v takom rozsahu, aký sa vyžaduje na tento osobitný účel.
- 77 Vzhľadom na to, že v smernici 2001/29 sa nenachádza žiadna definícia výrazu „citácia“, určenie významu a rozsahu tohto výrazu sa podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pripomenutej v bode 65 tohto rozsudku musí stanoviť v súlade s jeho obvyklým významom v bežnom jazyku, pričom sa zohľadní kontext, v ktorom sa používa, a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou.
- 78 Pokiaľ ide o obvyklý význam slova „citácia“ v bežnom jazyku, treba uviesť, že citáciu možno charakterizovať predovšetkým tak, že užívateľ, ktorý nie je autorom predmetného diela, toto dielo alebo všeobecnejšie úryvok z tohto diela použije na to, aby názorne dokreslil určitý výrok, obhájil určitý názor alebo umožnil intelektuálnu konfrontáciu medzi týmto dielom a svojimi výrokmi. Súdny dvor v tejto súvislosti už rozhodol, že otázka, či je citácia uskutočnená v rámci diela chráneného autorským právom, alebo naopak, v predmete, ktorý nemá takúto právnu ochranu, nie je relevantná (rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 136).
- 79 Ako v podstate zdôraznil generálny advokát v bode 43 svojich návrhov, užívateľ chráneného diela, ktorý sa chce dovoliť výnimky týkajúcej sa citácie, musí preukázať priamu a úzku súvislosť medzi citovaným dielom a vlastnými úvahami a umožniť tak intelektuálnu konfrontáciu s dielom niekoho iného, pričom článok 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 v tomto kontexte spresňuje, že cieľom citácie musí byť predovšetkým umožnenie kritiky alebo zhrnutia. Z toho tiež vyplýva, že použitie citovaného diela musí mať vo vzťahu k výrokom uvedeného užívateľa akcesorickú povahu, pričom citácia chráneného diela podľa článku 5 ods. 5 smernice 2001/29 nesmie byť natoľko rozsiahla, že by bola v rozpore s bežným spôsobom použitia diela alebo iného predmetu ochrany alebo že by neprimerane poškodzovala oprávnené záujmy nositeľa práv.
- 80 Znenie článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29, ani výraz „citácia“, ako je opísaný v bodoch 78 a 79 tohto rozsudku, však nevyžadujú, aby bolo citované dielo do práce, v ktorej je citované, neoddeliteľne začlenené napríklad prostredníctvom zarážok alebo poznámok pod čiarou, a o citáciu môže teda ísť aj v prípade uvedenia hypertextového odkazu na toto dielo.
- 81 Taká možnosť je v súlade s kontextom tohto ustanovenia, pretože smernica 2001/29 sa konkrétne týka právnej ochrany autorského práva v rámci vnútorného trhu, a to, ako je pripomenuté v článku 1 ods. 1 tejto smernice, s osobitným zreteľom na informačnú spoločnosť. Ako Súdny dvor opakovane zdôraznil, hypertextové odkazy prispievajú k riadnemu fungovaniu internetu, ktorý má skutočne dôležitý vplyv na slobodu prejavu a právo na informácie zakotvené v článku 11 Charty, ako aj výmene názorov a informácií v rámci tejto siete charakteristickej širokou dostupnosťou k množstvu informácií (rozsudky z 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, bod 45, a zo 7. augusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, bod 40).
- 82 Takému výkladu neodporuje ani cieľ, ktorý sleduje výnimka týkajúca sa citácie upravená v článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 a ktorým je, ako už Súdny dvor rozhodol, dosiahnutie primeranej rovnováhy medzi právom užívateľov diela alebo iného predmetu ochrany na slobodu prejavu a právom autorov na rozmnožovanie a zamedziť tomu, aby výlučné právo autorov na rozmnožovanie bránilo tomu, aby mohli byť prostredníctvom citácie zverejnené úryvky z diela, ktoré bolo už sprístupnené verejnosti, a doplnené komentárom alebo kritikou (rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, body 120 a 134).

- 83 Bez ohľadu na tieto úvahy a vzhľadom na to, že vnútroštátny súd v prejednávanej veci uviedol, že rukopis a článok pána Becka boli sprístupnené verejnosti na internete prostredníctvom hypertextových odkazov ako samostatne prístupné súbory, treba zdôrazniť, že ako bolo pripomenuté v bode 76 tohto rozsudku, podmienkou uplatnenia článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 je, že k použitiu dochádza „v súlade s prípustnou praxou a v takom rozsahu, aký sa vyžaduje na tento osobitný účel“, takže použitie tohto rukopisu a tohto článku na účely citácie nesmie prekročiť rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa, ktorý sleduje dotknutá smernica.
- 84 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na piatu otázku odpovedať tak, že článok 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „citácie“ uvedený v tomto ustanovení zahŕňa aj hypertextový odkaz na samostatne prístupný súbor.

O šiestej otázke

- 85 Vnútroštátny súd sa svojou šiestou otázkou v podstate pýta, či sa článok 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 má vykladať v tom zmysle, že dielo už bolo sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom, pokiaľ bolo vo svojej konkrétnej podobe už predtým zverejnené so súhlasom autora.
- 86 Ako vyplýva z článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29, výnimka týkajúca sa citácií sa uplatní iba v prípade, že dotknutá situácia sa týka diela, ktoré bolo sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom.
- 87 Súdny dvor v tejto súvislosti už rozhodol, že vo francúzskom znení článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 treba pod výrazom „mise à la disposition du public d’une œuvre [sprístupnenie diela verejnosti]“ rozumieť skutočnosť, že toto dielo je dané verejnosti k dispozícii, pričom tento výklad potvrdzuje nielen výraz „made available to public“, ale aj výraz „der Öffentlichkeit zugänglich gemacht“, používaný rovnako v anglickom a nemeckom znení uvedeného článku (rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 128).
- 88 Pokiaľ ide o otázku, či už bolo dielo verejnosti sprístupnené „v súlade so zákonom“, Súdny dvor zdôraznil, že pokiaľ sú splnené ostatné podmienky stanovené v článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29, povolené sú iba citácie z diela, ku ktorému už bol verejnosti umožnený prístup v súlade so zákonom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. decembra 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 127).
- 89 Treba teda konštatovať, že dielo alebo jeho časť už bolo sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom, pokiaľ bol verejnosti umožnený prístup k tomuto dielu s povolením nositeľa práv alebo na základe nedobrovoľnej licencie či zákonného povolenia.
- 90 Vnútroštátny súd sa v prejednávanej veci pýta, či sa v prípade diela pána Becka možno domnievať, že už bolo verejnosti sprístupnené v súlade so zákonom v rámci zverejnenia jeho rukopisu ako článku v zborníku v roku 1988, a to s prihliadnutím na okolnosť, že vydavateľ tohto zborníka tento rukopis pred zverejnením mierne pozmenil. Kládne si otázku, či k takémuto sprístupneniu verejnosti v súlade so zákonom došlo tým, že pán Beck tieto dokumenty zverejnil na vlastnej webovej stránke s tým, že sa od nich dištančuje.
- 91 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby rozhodol, či dielo bolo verejnosti sprístupnené v súlade so zákonom s prihliadnutím na konkrétnu vec, ktorá mu je predložená, a na všetky okolnosti prejednávanej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, bod 28).

- 92 Konkrétne vo veci samej vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či mal dotknutý vydavateľ pri prvotnom zverejnení rukopisu pána Becka ako článku vo forme zborníka právo vykonať predmetné redakčné zmeny na základe zmluvy alebo na inom základe. Pokiaľ nie, bude treba konštatovať, že vzhľadom na neudelenie súhlasu nositeľa práv nebolo dielo, ktoré bolo zverejnené v uvedenom zborníku, verejnosti sprístupnené v súlade so zákonom.
- 93 Javí sa, že rukopis a článok pána Becka následne na svojej webovej stránke zverejnil sám nositeľ autorského práva. Vnútroštátny súd však uviedol, že pán Beck sa pri zverejnení týchto dokumentov na svojej webovej stránke prostredníctvom vyhlásenia obsiahnutého na každej strane uvedených dokumentov od ich obsahu dištancoval. Tieto dokumenty boli teda v rámci tohto zverejnenia sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom iba v súvislosti s tým, že boli doplnené uvedenými vyhláseniami o tom, že sa od nich autor dištancuje.
- 94 So zreteľom na úvahy pripomenuté v bode 83 tohto rozsudku treba v každom prípade konštatovať, že prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby pri uplatňovaní článku 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 overil, či bolo zverejnenie pôvodných zmien rukopisu a článku uverejneného v príslušnom zborníku bez zmienky, že sa pán Beck od obsahu týchto dokumentov dištancuje, v súlade s prípustnou praxou a či bolo odôvodnené cieľom, ktorý sledovala predmetná citácia.
- 95 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na šiestu otázku odpovedať, že článok 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že dielo už bolo sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom, pokiaľ bol verejnosti predtým umožnený prístup k tomuto dielu v jeho konkrétnej podobe s povolením nositeľa práva alebo na základe nedobrovoľnej licencie či zákonného povolenia.

O trovách

- 96 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. **Písmeno c) druhý prípad a písmeno d) odseku 3 článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti sa majú vykladať v tom zmysle, že nie sú opatreniami úplnej harmonizácie rozsahu výnimiek a obmedzení, ktoré sú v nich obsiahnuté.**
2. **Sloboda informácií a sloboda tlače, ktoré sú zakotvené v článku 11 Charty základných práv Európskej únie, nemôžu nad rámec výnimiek a obmedzení stanovených v článku 5 ods. 2 a 3 smernice 2001/29 odôvodniť výnimku z výlučného práva autora na rozmnožovanie, na ktoré sa vzťahuje článok 2 písm. a), a z výlučného práva autora na verejný prenos, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 1 tejto smernice.**
3. **Vnútroštátny súd musí v rámci vytvárania rovnováhy, ktorú vykonáva s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu, medzi výlučnými právami autora uvedenými v článku 2 písm. a) a v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 na jednej strane a právami užívateľov predmetov ochrany, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia o výnimke obsiahnuté v článku 5 ods. 3 písm. c) druhom prípade a článku 5 ods. 3 písm. d) tejto smernice, na druhej strane vychádzať z výkladu týchto ustanovení, ktorý rešpektuje ich znenie a zachováva ich potrebný účinok a súčasne je v úplnom súlade so základnými právami zaručenými Chartou základných práv Európskej únie.**

4. Článok 5 ods. 3 písm. c) druhý prípad smernice 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnemu pravidlu obmedzujúcemu uplatňovanie výnimky alebo obmedzenia stanoveného v tomto ustanovení na prípady, keď prakticky nie je možné vopred požiadať o povolenie používať chránené dielo na účely spravodajstva o aktuálnych udalostiach.
5. Článok 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „citácie“ uvedený v tomto ustanovení zahŕňa aj hypertextový odkaz na samostatne prístupný súbor.
6. Článok 5 ods. 3 písm. d) smernice 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že dielo už bolo sprístupnené verejnosti v súlade so zákonom, pokiaľ bol verejnosti predtým umožnený prístup k tomuto dielu v jeho konkrétnej podobe s povolením nositeľa práva alebo na základe nedobrovoľnej licencie či zákonného povolenia.

Podpisy